

Трупна ПВО у борби против хеликоптера

ВОЈНО ДЕЛО 6/1998.

Потпуковник авијације *Михајло Томић*

... Постоје мишљења да је противхеликоптерска борба једноставна и лака, и да се хеликоптери могу обарати ватром стрељачког наоружања – „слободним гађањем“. Међутим, разна теоретска разматрања и искуствене анализе из ратова у Вијетнаму, Кореји и Алжиру демантују таква мишљења. У рату у Кореји, при евакуацији рањеника код Чосена, два хеликоптера типа „Бел-47“ била су озбиљно оштећена. Један је добио 10 погодака зрнима 37 мм, а други 18 погодака зрнима ЛПАА и стрељачког наоружања. Оба хеликоптера наставила су летење до краја дана. У периоду од септембра 1951. до јула 1953. год. транспортна хеликоптерска ескадрила морнаричке пешадије САД извршила је 18.607 борбених летова и у том периоду изгубила само 5 хеликоптера и 9 летача. У оружаним снагама САД, у авијацији КоВ, морнаричком корпусу и РВ у Вијетнаму налази се око 3.000 хеликоптера. Тврди се да су губици у току седмогодишњег ратовања изразито мали. До краја 1969. год. изгубљено је укупно 1.500 хеликоптера. Од тога половина отпада на губитке на земљи. Према америчким подацима један погодак у хеликоптер долазио је у просеку на 500 летова. Принудно слетање, или неизвршавање задатка, долазило је на 7.000 борбених летова; на 22.000 борбених летова оборен је један хеликоптер. Званична оцена америчких стручњака је да ослободилачка армија Ј. Вијетнама има добро организовану ПВО и да је она врло ефикасна. Интересантно је напоменути да се велики број хеликоптера враћао у базе са десетинама погодака стрељачког наоружања, од чега је у лопатицама ротора било и по 15 погодака.

И поред тога што изнете податке и оцене треба узимати са резервом, треба додати и чињеницу да Американци у Ј. Вијетнаму имају апсолутну превласт у ваздуху, односно да Ослободилачка армија Вијетнама нема никакву авијацију. Ако узмемо у обзир недостатак званичних теоретских решења за борбено обезбеђење дејства хеликоптерских јединица, недостатак тактичких поступака и апсолутну превласт америчке авијације на вијетнамском ратишту, може се рећи да су губици хеликоптера релативно мали, и нижи од губитака тенковских јединица. Међутим, у ратним сукобима у Лаосу, где је трупна и територијална ПВО боље организована и опремљена, Американци су изгубили више хеликоптера.

Из наведених примера види се да су хеликоптери отпорни на ватру стрељачког наоружања и ЛПАА...